

Rybáři, myslivci, včelaři - jak se českým spolkům daří předávat svůj koníček dalším generacím??

Dne 29. listopadu 2023 byl v edici THE EPOCH TIMES zveřejněn článek **Rybáři, myslivci, včelaři - jak se českým spolkům daří předávat svůj koníček dalším generacím?** (autor Ondřej Horecký. 26. 11. 2023).

Z článku citujeme:

„Myslivost, rybaření, včelařství. Mají tyto koníčky se vztahem přírodě místo v přetechnizované budoucnosti? Stojí o ně dnešní děti a mládež?

Myslivci, rybáři, včelaři. Neodmyslitelně patří ke koloritu života na českém venkově, kde jejich spolky navazují na odkaz našich předků a věnují se nejen hospodaření s faunou a ochraně přírody, ale také utvářejí kulturní a společenské dění v obcích.

S tím, jak členové těchto zájmových sdružení postupně stárnou, vzniká potřeba předávat lásku k přírodě i získané zkušenosti a dovednosti dalším generacím. Stojí o to ale vůbec dnešní děti a mládež? Jakým způsobem se je snaží jednotlivé spolky zaujmout a vychovávat? Najdou si tyto koníčky své místo i v dnešní digitalizací posedlé době?

V naší reportáži jsme oslovili čtyři organizace, které sdružují české myslivce, rybáře a včelaře - Českomoravská myslivecká jednota (ČMMJ), Český rybářský svaz (ČRS), Moravský rybářský svaz (MRS) a Český svaz včelařů (ČSV), aby se podělily o své zkušenosti s prací s mladými lidmi, o výzvy, jimž čelí, i o svou vizi budoucího vývoje.

Navzdory všemu

Dnešní mladí lidé mají daleko více příležitostí k trávení volného času než generace před nimi. Kromě počítačů, mobilů a sociálních sítí soupeří o jejich pozornost všemožné aktivity, od populárních skupinových sportů až po nejrůznější adrenalinové aktivity. Obzvláště ve městech je možnost využití a rozptýlení ohromná.

Představa trávení času v přírodě a práce s živočišnou říší se proto může zdát jako neatraktivní koníček. Přesto i dnes existují děti a mladí lidé, kteří k tomuto způsobu života inklinují. A zájem dokonce vzrůstá.

Zájem i počet mládežníků se rok od roku zvyšuje, potvrdil Epoch Times Václav Habán, tajemník Moravského rybářského svazu (MRS), který sdružuje takřka 76 tisíc rybářů z Moravy, přičemž devět tisíc z nich jsou děti a mládež.

Stejnou zkušenost má i jeho kolega z Českého rybářského svazu, mluvčí Lukáš Mareš. *Členská základna ČRS v posledních letech průběžně stále narůstá, což je odrazem toho, že zájem o rybaření nejen že roste, ale roste i v té nejdůležitější kategorii - děti.* Mládežníci v jeho svazu tvoří plných 14 % z téměř 265 tisíc členů.

Zájem mezi mladými je i ve včelařství nebo myslivosti, kde poptávka převyšuje nabídku. *Problém je spíše v nedostatku vedoucích, prostor na konání kroužku nebo ve financích, které*

jsou důležité i pro pořízení specifických výukových materiálů a pomůcek, líčí Andrea Güttlerová, PR specialista ČMMJ.

Potíže sehnat bezplatné prostory, kde kroužek realizovat, měli myslivci například v Praze. *Zájemce o vedení kroužku tedy oslovil školy, úřady i dětská zařízení, ale nikde se nesešel s pochopením, kroužek tedy bohužel nevznikl. A zájem dětí byl obrovský, dokonce i rodiče volali, jestli kroužek bude a jak mohou pomoci, ale nepochodili ani oni,* popsala pro Epoch Times mluvčí nimrodů.

Ve velkých městech jsou podle ní děti tíhnoucí k myslivosti znevýhodněni vzdáleností k přírodě. Naopak rybáři tvrdí, že kroužky ve větších městech fungují *v podstatě stejně jako v menších městech a vesnicích* říká Mareš a dodává, že jen v Praze má ČRS cca 40 místních organizací. Ostatně k nějaké vodní ploše lze ve velkoměstě přece jen dostat snáze než do pořádného lesa.

Nejvíce frčí rybáři

Jak nám potvrdily všechny oslovené zájmové svazy, láska k jejich hobby se většinou předává z generace na generaci. Noví členové se proto nejčastěji rekrutují právě z rodin, kde už se rybaří, loví nebo včelaří.

Ale máme i mnoho dětí, které se dostanou do včelařských kroužků prostřednictvím základních škol, družin mládeže, církví, které jsou zřizovateli včelařských kroužků podotýká Jarmila Machová, předsedkyně Českého svazu včelařů (ČSV).

Ta děcka (z rodin rybářů), která k tomu přičichnou, k tomu stáhnou i další kamarády, poznamenává Habán. Koneckonců rybaření je mezi všemi přírodními koníčky nejoblíbenější. Je to dáno jeho relativní dostupností, včetně finanční a nekomplikovanými podmínkami vstupu do svazu, myslí si Mareš.

K rybařům se může přidat každý už od začátku školní docházky. Není proto divu, že čeští a moravští rybáři mají mezi sebou kolem 46 tisíc členů ve věku do 15 let. Dalších 12 tisíc dětí navštěvuje jejich kroužky a na členství se připravuje.

Obětování se pro přírodu

Naopak myslivost je náročná jak na čas, tak i na odbornou přípravu. Mladý člověk musí projít ročním kurzem, teoreticky i prakticky se vzdělávat a složit zkoušku z myslivosti. Teprve potom, a je-li starší 16 let, obdrží lovecký lístek, který ho opravňuje ponechat si ulovenou či nalezenou zvěř nebo části z ní. Zbrojní průkaz lze až na výjimky získat až od 18 let a adept opět musí projít příslušnou zkouškou.

Myslivci musí taktéž čelit některým předsudkům. Jak říká mluvčí ČMMJ, *progresivistická ideologie* na tento koníček nahlíží přes prsty *částečně kvůli zbraním, částečně kvůli lovu jako takovému.* Poznamenává, že všechny tyto faktory přispívají k tomu, že pokud starší děti a mládež nemají myslivce doma v rodině, udržet anebo vzbudit u nich zájem o myslivost je *mnohem složitější.* Přitom má myslivost co nabídnout. V rámci ČMMJ se mohou realizovat kynologové, sokolníci, fotografové divoké zvěře, lovečtí lukostřelci a další.

Tradiční myslivost je podle Güttlerové primárně o obětování času pro přírodu, ne pro sebe. Spíše než o koníček, jde o prospěšný životní styl. *Rádi říkáme, že myslivost je praktická ekologie. Na rozdíl od mnohých kavárenských ochranářů se desítky tisíc myslivců každý den pohybují v přírodě a pomáhají jí, poznamenává myslivkyně.*

Dnešní děti a mládež často nechápou základní zákonitosti fungování přírody, jakož ani fakt, že smrt je přirozenou součástí života potřebnou k tomu, abychom, měli maso na talíři, míní Güttlerová.

Jako příklad pomýleného vnímání přírody uvádí zažitý mýtus převládající jak u dětí, tak i u dospělých, kteří na jaře chtějí *zachraňovat* zdánlivě opuštěna mláďata, která pak jejich matka kvůli lidskému pachu nepřijme. Mluvčí myslivců podotýká, že děti vyzbrojené zavádějícími informacemi *žijí ve virtuální realitě*, která se nemusí zakládat na pravdě.

Přestože úkolem myslivců je primárně péče o zvěř, je dnes už naprosto běžné, že myslivecké spolky samy organizují nebo se podílejí na péči o přírodu - vysazují zeleň, ochraňují či zřizují vodní zdroje, obnovují remízy, likvidují černé skládky po nezodpovědných návštěvnicích přírody apod.

Znalosti na špičkové úrovni

Výchovu nastupující generace berou všechny zájmové organizace jako prioritu a přistupují k ní zodpovědně. Přístup je napříč organizacemi velmi podobný. Osvěta se činí jednak jednorázovými akcemi typu besed ve školkách, školách nebo na různých regionálních událostech a jednak formou systematického vzdělávání prostřednictvím kroužků.

Děti, které prošly rybářskými kroužky, mají obvykle sadu rybářských znalostí a dovedností a mnohdy jimi předčí dospělé rybáře. Umí se chovat k přírodě, znají základy jejího fungování, říká Mareš z Českého rybářského svazu. Je to tím, že rybářské kroužky jsou na poměrně vysoké úrovni, doplňuje Habán z Moravského rybářského svazu.

Další formou propagace mohou být naučné výstavy, jakou letos uspořádala u příležitosti 100. výročí založení ČMMJ. Jmenuje se *Odhalte tajuplný svět myslivce* a navštívilo ji už téměř půl milion dětí, poznamenává Güttlerová. Děti zde mají možnost zblízka spatřit například jelena, divoké prase, lišku nebo bažanta, což pro některé ratolesti z města vůbec poprvé, co takovou zvěř vidí mimo obrazovku. Rybáři zase pro děti připravují desítky oblíbených rybářských táborů a pravidelné lokální turnaje.

V létě svazy pořádají pro děti v kroužcích celorepublikové finále prakticko-vědomostních soutěží. Rybáři mají *Zlatou udici*, myslivci *Zlatou srnčí trofej* a včelaři *Zlatou včelu*.

Děti, které se soutěže účastní, jsou dnes na mnohem vyšší úrovni než před 10 a více lety, vypráví Mareš. I mezi mladými včelaři jsou vidět špičkové znalosti, říká předsedkyně ČSV a dodává, Svědčí o tom např. letošní úspěch našich včelařů na mezinárodní soutěži IMYB v Lublani. V konkurenci 30 států náš český tým obsadil 1. místo. Na toto prestižní klání, kde čeští zástupci pravidelně sbírají úspěchy, se dostanou tři nejlepší finalisté z národní soutěže Zlatá včela.

Napjaté finance

Jak podotýká Machová, zdárné výsledky jsou *především zásluhou našich vedoucích včelařských kroužků. Jsou to zkušení včelaři a dětem se většinou věnují celoživotně. Zapálení těchto dobrovolníků se snaží u všech zájmových sdružení udržovat školením, dodáváním kvalitních vzdělávacích materiálů a částečně i finančním krytím.*

Zpravidla na tyto kroužky myslí i obce, města a kraje, které na jejich pořádání více či méně přispívají. Přesto to zdaleka nepokryje všechny náklady, proto se často hledá pomoc u soukromých dárců. *Protože situace v dotační politice státu je taková, jaká je, v drtivé většině náklady na činnost našich kroužků a soutěž Zlatá včela platíme z vlastních zdrojů za pomoci sponzorů, říká šéfka včelařů.*

Způsobů, kterým bychom mohli novou generaci myslivců přilákat, je řada, ale jako nezisková organizace jsme omezeni financemi a hranicemi nadšení našich dobrovolníků. Již druhým rokem jsme limitováni celkovými dotacemi ve výši 2 milionů, které každým rokem vypisuje náš zřizovatel Ministerstvo zemědělství. Mnoho aktivit jsme museli pozastavit nebo výrazně omezit. Z této částky nemáme šanci pokrýt i náklady spojené se vzděláním a výchovou mladých k přírodě, komentuje situaci Gütlerová.

A co budoucnost?

Budoucí vývoj vidí všechny oslovené organizace pozitivně. Navzdory konkurenci digitální technologie se jejímu používání nebrání a jdou s dobou. Myslivci mají pro děti skvěle zpracovanou a přehlednou stránku www.zaprirodu.cz, pro oslovení mládeže spolupracují s autory mysliveckých mobilních aplikací Jdu lovit či Hunterra a připravují audiovizuální projekt Za přírodou určený dospívajícím lidem.

Včelaři nedávno zavedli pro své členy Portál včelařství a rybáři ČRS spouští od roku 2024 nový informační systém, který bude sloužit nejenom k administrativě svazu, ale i samotným rybářům, kteří se do něj dostanou i přes mobilní aplikaci. Silnou přítomnost mají všechny skupiny také na sociálních sítích.

Tajemník MRS Habán je *skálopevně přesvědčený*, že tradice rybářství přežije i v dnešní modernizované době. Podobný názor sdílí i ostatní.

Láska ke včelám je u nás od nepaměti a jen tak nezmizí. Proto o budoucnost českého včelařství nemám strach, podotýká Machová.

Všechny tradice, náboženství, zvyklosti, vše se mění podle potřeb společnosti. Potřebuje společnost chránit přírodu? Udržovat stavy zvěře v rovnováze s přírodou? Vést a vychovávat děti ke vztahu k přírodě? Udržovat tradice? Pokud ano, tak myslivost a myslivci budou mít své stálé místo ve společnosti, uvádí Gütlerová.

Začínám doufat v to že tato přetechnizovaná doba a sezení u počítače už není pro děti to pravé a chtějí jít někam jinam a tu přírodu, co vidí v televizi a tabletech, chtějí poznat na vlastní oči a osahat si ji, uzavírá Habán.“